

Onderwerp

Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) 2026

Opsteller	Elise van Vuuren	Behandeldatum	10 december 2024
Programma	Financiën	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	T.F.A. van Elferen		

Advies

De Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) 2026 vast te stellen, waarmee de beoordeling van de begroting en jaarrekening van de GR-en vanuit dezelfde uitgangspunten worden gedaan.

Aanleiding

De BRN bevatten een aantal essentiële uitgangspunten die de Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) kunnen hanteren bij het opstellen van hun jaarlijkse begroting en jaarrekening. Het betreft de volgende GR-en: GGD Gelderland Zuid, Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ), MARN, MGR en de ODRN. De BRN 2026 is in oktober/november voorgelegd aan en afgestemd met de GR-en. Jaarlijks gaan de regionale Portefeuillehouders Financiën (PFO) akkoord met de concept Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen en geeft het PFO aan de colleges het dringende advies om de BRN vast te stellen. Met dit voorstel worden de BRN 2026 ter besluitvorming voorgelegd.

Beoogde impact

De BRN geven regels aan de GR-en betreffende indexering en aanlevertermijnen. Aangezien het een afspraak is tussen regiogemeenten en de GR-en, kan de beoordeling van de begroting en jaarrekening van de GR-en vanuit dezelfde uitgangspunten gedaan worden. Met dit collegevoorstel wordt beoogd de mening van de gemeente Nijmegen inzake de BRN aan de betreffende GR-en, en aan de gemeenten in de regio Nijmegen bekend te maken.

Doelenboom

De afzonderlijke GR-en dragen bij aan de realisatie van verschillende doelen, opgenomen in de doelenboom van de Stadsbegroting van de gemeente Nijmegen.

Zo dragen de VRGZ en de ODRN bijvoorbeeld bij aan de volgende ambitie uit de doelenboom vanuit programma veiligheid: “we willen een actieve burger die verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen veiligheid en die van zijn omgeving”. Het doel uit onze stadsbegroting dat we ons daar specifiek bij hebben gesteld is: “we sturen op een integrale programmering van Omgevingsdienst (ODRN) en regionale brandweer (VRGZ) in relatie tot fysieke veiligheid, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de burgers en ondernemers expliciet tot uitdrukking komt”.

De MGR draagt bij aan de ambitie uit het programma Werk en Inkomen, welke luidt: “we willen dat alle Nijmegenaren kunnen participeren, bij voorkeur door werk”, en specifiek doel: “we bieden mensen perspectief op zinvol werk en leggen verbinding tussen werk, inkomen, onderwijs, welzijn en zorg”.

De GGD draagt bij aan de volgende ambitie vanuit programma WW&Z: “we zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar”. Het doel uit onze stadsbegroting dat we ons daar specifiek bij hebben gesteld is: “we beschermen inwoners tegen infectieziekten, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico’s”.

Argumenten

Door middel van de BRN 2026 wordt een aantal essentiële uitgangspunten voor het opstellen van de begroting en jaarrekening van de betreffende GR-en verstrekt. Dit betreft de indexatie en planning van de P&C producten.

De Portefeuillehouders Financiën uit de regio hebben besloten tot de volgende maatwerkafspraken:

1. De GR-en te adviseren rekening te houden met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van 3,16% als vergoeding voor loon en prijsstijgingen voor de begroting 2026 en rekening te houden met een compensatie voor 2024 van -0,45%, hetgeen afgerond neerkomt op 2,71 % indexering.
2. De GR-en GGD Gelderland Zuid, VRGZ en de ODRN hebben een eigen systematiek, waarbij zij zich conformeren aan andere percentages voor 2026; deze zijn 3,22% voor de GGD GZ en 3,16% voor de VRGZ. De actualisatie wordt op een andere manier benaderd. De compensatie voor 2025 betreft respectievelijk daarom 1,64% en 1,50% waarmee de totale indexering voor 2026 uitkomt op 4,86% voor de GGD GZ en 4,66% voor de VRGZ.
3. De ODRN zal zich conformeren aan het percentage van 3,27% welke bij nacalculatie neerkomt om een indexeringspercentage van 4,91% voor het jaar 2026.
4. Voor de MGR geldt de algemene afspraak dat de gemeenten het volledige Participatiebudget één op één overhevelen naar de MGR. Enkele onderdelen van het Participatiebudget zijn vanaf het jaar 2023 overgeheveld naar de algemene uitkering en zijn niet meer als zodanig herkenbaar. Voor het jaar 2024 wordt voor het werkbudget het laatst bekende, geïndexeerde, participatiebudget gehanteerd. Vanaf 2025 gebruiken we voor dit onderdeel de objectieve rekentool die door Berenschot is ontwikkeld, om de hoogte van het werkbudget te bepalen. Dit is conform de financiële paragraaf in door de deelnemende gemeenten vastgestelde beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. Periodiek zal, op basis van de rijkcirculaires, de hoogte en de afdracht van het werkbudget aan het WerkBedrijf herijkt worden.

Voor de MGR geldt dat zij voor de BRN 2025 in eerste instantie een BRN indexcijfer gehanteerd hebben voor hun begroting 2025 van 6,4%. Uiteindelijk is het definitieve, vastgestelde BRN index percentage later 6,54% is geworden. Zij volgen de systematiek van de BRN berekening en corrigeren dit verschil van

0,14% nu op het BRN indexcijfer 2026 zodat zij nu per saldo uitkomen op 2,85% in plaats van 2,71%.

Kanttekeningen

Kenmerkend voor een GR is dat het Algemeen Bestuur het laatste woord heeft bij besluitvorming over de begroting en jaarrekening en daarmee de uitgangspunten in de BRN kan overrulen. Voor de VRGZ en GGD Gelderland Zuid speelt hierbij mee dat de deelnemers niet alleen afkomstig zijn uit de regio Nijmegen, maar ook uit de regio Rivierenland.

De BRN moet dan ook niet alleen als regelgeving voor de GR beschouwd worden, maar ook als toets norm voor de gemeente: blijft de gemeenschappelijke regeling binnen de normering die gesteld is? Bij afwijking van de norm zal extra dekking gezocht moeten worden in de gemeentebegroting.

Financiën

Gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen VRGZ, GGD Gelderland Zuid, MGR en ODRN hebben een directe koppeling met de begroting van de gemeente Nijmegen.

De voorgestelde index kan nog niet afgestemd worden met datgene wat Nijmegen aan indexering in de begroting 2026 opneemt. Hierover wordt in de eerste voortgangsmonitor/koersdocument 2025 een besluit genomen. Dat is dan ook het moment om een eventuele afwijking tussen toegestane index en gemeentebegroting te analyseren.

Vervolg

Het Collegestandpunt zal aan de PFO en de betreffende GR-en meegedeeld worden.

Bijlage

1. Begrotingsrichtlijnen 2026